

blive, behøver jeg ikke at sige; vort Forsvar vilde da blive reduceret til en blot og bår Demonstration. Jeg vil nu sige, at en saadan Demonstration jo vel kan være nyttig, ja, endog ogsaa nødvendig, og dermed indrømmer jeg ogsaa, at en Armee baade kan være nyttig og nødvendig; men noget ganske Andet er det, om det er nødvendigt, at man gjør Demonstrationen saa storartet, som Lovforslaget her tilfigter. Det er et Spørgsmaal, om det er nødvendigt at gjøre Armeen saa stor, at Udgifterne derved i allerhøieste Grad ville komme til at tynge paa Folket, saa store, at de ville opsluge enhver Sum, som vi paa nogenformelst Maade kunne skraabe sammen fra alle andre Steder i Budgettet, hvorved vi forhindre os i at yde Mere end det mindst mulige Bidrag til ethvert andet Statsøiemed. Jeg har, mine Herrer, en meget stor Frygt for, at vi netop derved ville udsætte os i betydelig Grad for at komme til at miste den eneste eller i alt Fald bedste Afkomst, som vi maaskee have til at danne et selvstændigt Folk, den Afkomst, som vi skulle erhverve os derved, at vi paa en rask og kraftig Maade udvikle vor særegne Nationalitet og søge at fremme Statsborgernes aandelige og materielle Velvære. Jeg troer, mine Herrer, at vi ved at gjøre dette paa den praktisk-naturaligste Maade ville vise vor Berettigelse til at danne et selvstændigt Folk, og jeg troer, at vi i alt Fald ligesaa godt ved at handle saaledes ville opnaae Europas Afgtelse og nok saa god en Garanti for vor Eksistens, som vi kunne opnaae ved at holde en Armee, der dog, naar det kommer til Stykket, ikke kan gjøre, hvad den skulde gjøre, nemlig forsvare os.

Efter hvad jeg her har sagt, er det givet, at jeg ikke kan stemme for Lovforslaget i den Form, hvori det foreligger, og navnlig forsaavidt det vil give Armeen den Størrelse, som her tilfigtes. Jeg kan ønske, at det maa blive overgivet til et Udvalg, men det skulde da være dette Udvalgs Pligt at indskrænke det saaledes, at Udgifterne til Armeen ikke komme til at overskride det, der kan blive tilovers, naar vi paa en fornuftig og rimelig Maade have sørget for alle Statens øvrige Formaal. Forinden jeg sætter mig, vil jeg dog tilføie, at det vilde have været mig kærere og behageligere at have

kunnet udtale mig i en ganske anden Retning; jeg skulde med Glæde have udtalt mig i en lignende Retning som saamange andre ærede Herrer her i Salen, at vi skulde væbne os til det Yderste og kæmpe til sidste Mand, og hellere falde paa Valpladsen end opgibe vor Selvstændighed; men jeg troer, at det er farligt her i Salen at give Plads for Følelssespolitik; jeg troer, at vi derved meget let ville udsætte os for en Gjentagelse af de bittere Erfaringer, som vi have gjort i den sidste Krig, og jeg tvivler meget stærkt paa, mine Herrer, til Trods for, hvad der her er sagt, at saadanne uhykkelige Tilfælde som de, der have ramt os ligesaa Retraitten fra Dannevirke til Fægtningen ved Sundby, ville virke ophøiende og styrkende paa Folkets Charakter, men muligt ville de virke paa en modsat Maade.

Griffen: Jeg erkjender tilfulde og haaber, at det ærede Thing vil erkjende med mig, at der kun er ringe eller ingen Anledning for mig til at tage Ordet, efterat 3 af de Herrer, der hørte til Forsvarscommissionens Fleertal, navnlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Kreds (Fenger), have udtalt sig, og jeg skulde derfor heller ikke have taget Ordet, naar der ikke var et særligt Punkt, som har ligget og endnu ligger mig paa Sinde, og som jeg senere skal berøre. Det maa dog være mig tilladt — jeg føler Trang dertil — at talke de Mænd, som med saa megen Varme have omfattet denne Sag, og som ligeoverfor os underordnede Medlemmer i Commissionen, have vist en saa stor Forekommenhed, som vi have kunnet vente, og have været rede til saavel i Commissionen som privat at indlade sig i Samtale med os for at sætte os saameget som muligt ind i disse Sager. Jeg vil ogsaa talke den høitærede Krigsminister, fordi han er kommen disse Mænds Arbejde — vil jeg kalde det — saa nær som muligt, idet jeg ikke troer, at der er gjort større Forandring deri, end at vi her i Thinget ville kunne enes med den høitagtede Krigsminister. Det maa dernæst være mig tilladt at berøre det Punkt, som angaaer Tiden for Udbannelsen. Jeg har ikke tungt ved at gaae ind paa den høitagtede Ministers Forslag i saa Henseende, eftersom